etisk handel norge

Aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis

Redegjørelse rapporteringsåret 2024

for FoodMan AS

FOODMAN

*Etisk handel Norge har vurdert at rapporten til FoodMan AS oppfyller våre krav til gjennomførernivå. Les mer om gjennomførernivå **her**.*

FNs BÆREKRAFTSMÅL

Til lesere av rapporten

Næringslivet og offentlig sektor har stor påvirkning på mennesker, samfunn, miljø, klima og dyr og kan både bidra positivt til utvikling, men også medvirke negativt og forårsake skade. Virksomheter har derfor en nøkkelrolle i å oppnå FNs bærekraftsmål og Parisavtalens 1,5 graders mål.

Denne rapporten kan brukes som redegjørelse etter åpenhetsloven, men rapporten favner bredere med klima og miljø, sirkulærøkonomi og antikorrupsjon. Våre medlemmer er forpliktet til å jobbe med aktsomhetsvurderinger og årlig rapportere på arbeidet. Medlemmer i Etisk handel Norge som er på Basisnivå1 oppfyller også åpenhetslovens aktsomhetsvurderingsplikt, og delvis informasjonsplikten.

OECDs begrep Responsible Business Conduct er det vi i Etisk handel Norge kaller for bærekraftig forretningspraksis. Den systematiske innsatsen virksomheter gjør for å kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan de håndterer risiko for negativ påvirkning, samt rette opp skade for mennesker, dyr, samfunn og miljø – kalles aktsomhetsvurderinger (due diligence). Virksomheter over en viss størrelse er gjennom åpenhetsloven pålagt å gjøre aktsomhetsvurderinger på menneskerettigheter. Alle virksomheter, uavhengig av størrelse, er av norske myndigheter forventet å gjøre aktsomhetsvurderinger også på samfunn, miljø og dyr og etterleve FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Dette gjelder både næringsliv, offentlig sektor og organisasjoner.

Etisk handel Norges prinsipper (vår Code of Conduct) for bærekraftig forretningspraksis dekker områdene anstendig arbeid, menneskerettigheter, miljø/klima, antikorrupsjon og dyrevelferd. Rapporten viser åpenhet om hvordan virksomheten arbeider med aktsomhetsvurderinger i tråd med UNGP og OECDs retningslinjer. Alle medlemsrapportene gjøres offentlig tilgjengelig på Etisk handel Norges hjemmesider.

Heidi Furustøl
Daglig leder
Etisk handel Norge

Aktsomhetsvurderinger

Denne rapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger betyr ikke at en virksomhet ikke har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men heller at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Denne rapporten er delt inn i kapitler basert på denne modellen.

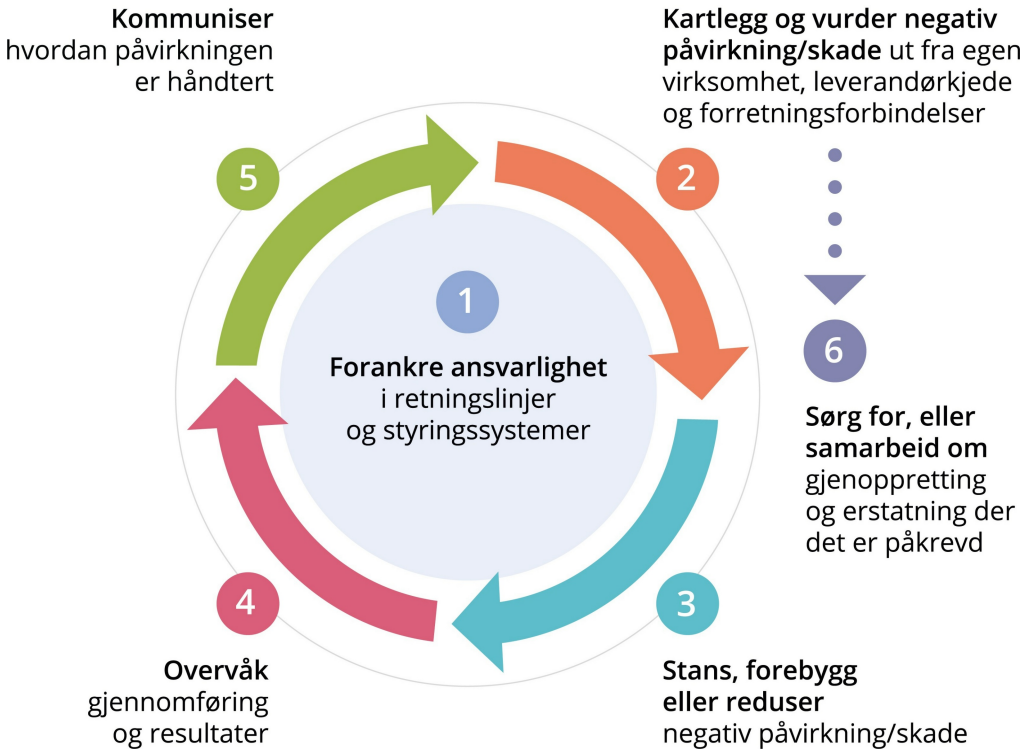

Forord av daglig leder

I året som kommer styrker vi arbeidet med bærekraft og aktsomhetsvurderinger for å sikre at vår virksomhet påvirker mennesker, dyr, samfunn og miljø på en positiv måte.

Ambisjoner og strategiske prioriteringer

Direkte partnerskap i verdikjeden:
Vi øker innsatsen for å jobbe direkte med produsenter av spesielt nøtter og tørket frukt og andre råvarer. Dette bidrar til økt sporbarhet, bedre ressursutnyttelse og forbedrede arbeidsforhold. Når det er nødvendig for å sikre høy standard og bærekraft, benytter vi agenter med relevant kompetanse.
Langsiktig mål: 100 % aksept av Code of Conduct blant våre leverandører i 2025.

Aktsomhetsvurderinger og åpen rapportering:
Vi kartlegger risiko i leverandørkjeden for å forebygge brudd på menneskerettigheter og miljøstandarder. Dette inkluderer tett dialog med leverandører, reiser til produksjonssteder og regelmessige revisjoner.
Langsiktig mål: Utvikle et offentlig tilgjengelig aktsomhetsregnskap som viser tiltaksplaner, fremdrift og resultater innen 2026.

Redusert miljøavtrykk:
Våre største utfordringer og muligheter knytter seg til energi, vannforbruk og avfall fra produksjon og logistikk. Vi fokuserer særlig på forbedret mindre matsvinn typisk rester av vegetabilsk olje og lignende og på den måten legge til rette for gode lokale vann- og avløpsløsninger.
Langsiktig mål: Halvere matsvinn og komme godt innenfor kravene til KOF og BOF i utslippsvannet i løpet av 2025.

Positiv påvirkning på mennesker, dyr og samfunn
Mennesker: Ved å sikre anstendige arbeidsforhold hos våre leverandører, bidrar vi til FNs bærekraftsmål 8. Vi støtter også lokale prosjekter for kompetanseheving innen dyrking og videreforedling, som blant annet cashewnøtter i Vietnam.
Lokale samfunn: Vi arbeider for bedre infrastruktur rundt vann og sanitærforhold. Vårt fokus på mål 6 (Rent vann og gode sanitærforhold) betyr blant annet at vi investerer i løsninger som reduserer forurensning fra matavfall lokalt.

Forankring av arbeidet
Ledelsesforankring: Bærekraft er innlemmet i driften. Selskapets styre og ledelse evaluerer regelmessig fremdrift, prioriteringer basert på våre KPIer og måloppnåelse.
Ansattes engasjement: Vi legger vekt på intern opplæring, tydelig kommunikasjon av rutiner og klare krav til leverandører.
Samarbeid med partnere: Som medlem av Etisk handel Norge forplikter vi oss til å jobbe proaktivt med forbedringsprosesser i hele verdikjeden. Vi oppfordrer og krever at leverandørene våre gjennomfører etiske revisjoner, er medlemmer av Sedex og deler nødvendig informasjon.

" Vår visjon er å produsere mest mulig snacks, nøtter og sjokolade til en pris, kvalitet og med en samvittighet som gir alle muligheten til å kose seg. "

Petter Grunnan
Daglig Leder

Nøkkelinformasjon om virksomheten og leverandørkjeden

Nøkkelinformasjon om virksomheten

Navn på virksomheten

FoodMan AS

Adresse hovedkontor

Myrfaret 6, 1930 Aurskog, Norge

Viktigste merker, produkter og tjenester

Snacks, nøtter, nøtte-/fruktblandinger, sprøstekt løk og sjokoladeprodukter.

Beskrivelse av virksomhetens struktur

FoodMans organisasjon består av daglig leder som har hovedansvar for hele driften. Ledergruppen består av Leder for økonomi og personal, leder for produksjon og logistikk, Leder for teknisk og byggeteknisk og Leder for kvalitet og bærekraft og Leder for produktutvikling, strategi og salg. Ledergruppen har ansvar for at bærekraftig praksis utøves i alle avdelinger.

Driftsteknikere, skiftledere, lagerleder, planlegger, kvalitetskoordinator, produktutvikler og innkjøpere har ansvar for å etterleve våre rutiner i det praktiske arbeidet. Skiftledere har ansvar for produksjonsmedarbeidere. Lagerleder har ansvar for lagermedarbeidere. Teknisk leder har ansvar for driftsteknikere.
Leder for kvalitet og bærekraft har hovedansvar for bærekraftig forretningspraksis og den daglige oppfølgingen utøves av innkjøpere, prosjektledere og koordinatorer på hver avdeling.

Vi produserer for en rekke dagligvarekjeder og industribedrifter i Norge og eksporterer blant annet til Finland, Sverige og Danmark.

Omsetning i rapporteringsåret (NOK)

511 000 000

Antall ansatte

69

Er virksomheten omfattet av åpenhetsloven?

Ja

Vesentlige organisatoriske endringer siden forrige rapportering og denne rapportens tidsperiode

Ingen store endringer

Navn, tittel for kontaktperson for rapporten

Ingvild Wraalsen, Leder for kvalitet og bærekraft

E-post adresse for kontaktperson for rapporten

ingvild.wraalsen@foodman.no

Informasjon om leverandørkjeden

Generell beskrivelse av virksomhetens innkjøpsmodell og leverandørkjede

Vår innkjøpsmodell er basert på langsiktige samarbeid med faste, forhåndsgodkjente leverandører og agenter som oppfyller våre krav til kvalitet, mattrygghet, bærekraft og etiske retningslinjer. Vi handler hovedsakelig direkte med leverandører, men samarbeider også med nøye utvalgte og pålitelige agenter der det er hensiktsmessig. Alle våre leverandører og agenter gjennomgår en grundig vurdering før samarbeid etableres. Vår leverandørkjede er global og omfatter produsenter av råvarer, bearbeidingsanlegg og logistikkselskaper. Vi jobber aktivt for å oppnå best mulig innsikt i verdikjeden, og selv om vi ikke alltid har full sporbarhet ned til farmnivå, samarbeider vi tett med våre leverandører og agenter for å øke transparensen og kartlegge mer over tid.
Gjennom nøye planlegging av produksjon, logistikk og innkjøp sikrer vi en ansvarlig innkjøpspraksis som ivaretar kvalitet, mattrygghet og bærekraftige hensyn til miljø, mennesker og samfunn – både hos våre leverandører og i vår egen drift. Vårt mål er å bygge langsiktige relasjoner som fremmer innovasjon, ansvarlighet og vekst for alle parter i verdikjeden.

Antall leverandører som virksomheten har hatt kommersielle relasjoner med i rapporteringsåret

69

Kommentar til antall leverandører

I 2024 har vi videreført vårt fokus på råvare- og emballasjeleverandører, samtidig som vi har utvidet arbeidet med å kartlegge øvrige leverandører. Vi har styrket vår innsikt i verdikjeden og satt i gang tiltak for å forbedre sporbarheten og bærekraftsarbeidet på tvers av leverandørgrupper.

Type innkjøp/ leverandørforhold

Helt/delvis egeneid produksjon

Innkjøp direkte fra produsent

Innkjøp via agent/mellomledd/i mportør/merkevarel everandører

Annet

I løpet av 2024 har andelen innkjøp via agenter økt noe, noe som har stilt høyere krav til transparens og kontroll i leverandørkjeden. Samtidig foretas fortsatt størstedelen av våre innkjøp direkte fra leverandører.
Direkte samarbeid gir oss større innsyn i produksjonsforhold og verdikjeden, og vi jobber tett med leverandørene for å sikre åpenhet, kvalitet og ansvarlig drift.

Før innkjøp kan gjennomføres, stiller vi klare krav til alle våre leverandører. Hos agenter inkluderer kravene åpenhet rundt produsentens navn, kontaktinformasjon og et gyldig GFSI-sertifikat. I høyrisikoland krever vi at produsenten er medlem av SEDEX, knytter seg til oss og kan fremvise en godkjent SMETA-rapport.

Vi arbeider aktivt for å styrke koblingen til produsenter både direkte og indirekte gjennom SEDEX-plattformen. Vi ser en positiv utvikling der både våre direkte leverandører og agenter, i økende grad, tilrettelegger for økt åpenhet og bedre tilgang til sporbarhet og dokumentasjon. Dette styrker vår evne til å jobbe målrettet med aktsomhetsvurdering – både på land- og bransjenivå, samt på leverandørnivå.

Liste over førsteleddsprodusenter per land

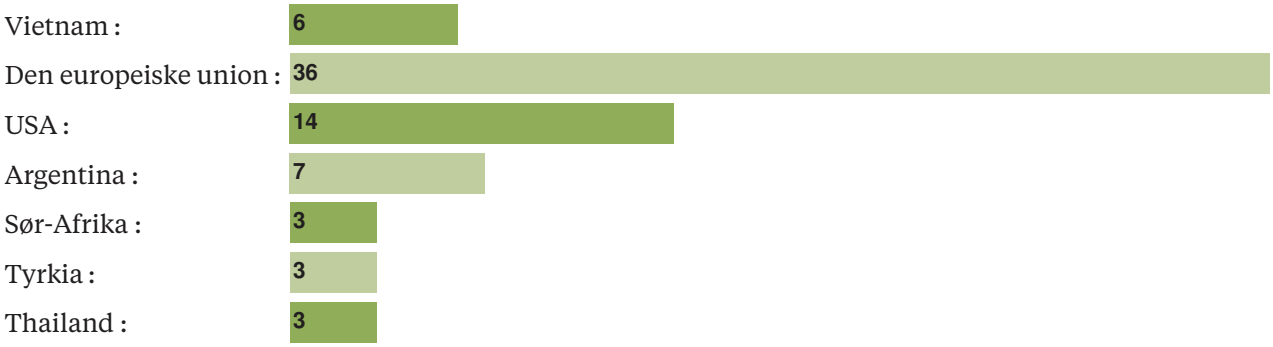

Gjennom tett dialog og regelmessige evalueringer av våre faste råvareleverandører sikrer vi ikke bare høy råvarekvalitet, men også langsiktige samarbeid preget av åpenhet og gjensidig tillit. Vi opplever stor vilje til transparens blant våre leverandører og ser en positiv utvikling der flere styrker sitt arbeid med bærekraft.

Vi har god innsikt i produsentene som leverer via våre agenter, noe som bidrar til økt sporbarhet og ansvarlighet i leverandørkjeden. Samtidig anerkjenner vi at ikke alt er fullstendig kartlagt, og at arbeidet med å få dypere innsikt i alle ledd av leverandørkjeden er en pågående prosess.
Basert på risikovurderinger prioriterer vi oppfølgingen av leverandører i høyrisikoområder eller de med størst potensial for forbedring. Dette innebærer tettere dialog, krav om økt dokumentasjon og en forventning om stadig bedre praksis innen kvalitet, mattrygghet og bærekraft. Vi fortsetter vårt målrettede arbeid med kartlegging, risikovurdering og oppfølging av prioriterte leverandører for å sikre en stadig mer ansvarlig og bærekraftig verdikjede

Oppgi antall arbeidere hos førsteleddsprodusenter

Antall arbeidere

15 796

Kommentar til antall arbeidere

Vi har hittil innhentet informasjon om antall arbeidere hos 72 av våre leverandører. Dette er innhentet gjennom vårt medlemskap i og knytninger til leverandører i SEDEX-plattformen. Vi får her oversikt over antall arbeidere fordelt på kvinner og menn som leverandørene selv har rapportert inn.

Viktigste innsatsfaktorer/råvarer for produkter eller tjenester og geografi

Peanøtter	Argentina
Cashewnøtter	Elfenbenskysten Kambodsja Vietnam
Papaya, melon	Thailand
Rosiner	Argentina Tyrkia Sør-Afrika
Mandler	USA
Øvrige nøtter (macadamia, pekan, hasselnøtter, paranøtter, valnøtter)	Bolivia Brasil Tyrkia USA Den europeiske union
Sjokolade	Den europeiske union
Løk	Norge Den europeiske union
Pellets, mel, oljer og krydder	Den europeiske union

Majoriteten av våre leverandører er basert i Europa, spesielt innen pellets, krydder og oljer. For slike sammensatte produkter krever vi at opprinnelsesland for de enkelte ingrediens oppgis, slik at vi opprettholder god oversikt over råvarenes opprinnelse og leverandørkjeden. Samtidig utgjør en betydelig del av våre råvareinnkjøp produkter fra andre regioner, særlig nøtter og tørket frukt fra land som Tyrkia, Sør-Afrika, Thailand, Argentina, Vietnam og USA.

Gjennom SEDEX har vi fått bedre oversikt over fordelingen av leverandørlandene våre og de ulike bransjene vi opererer i. Plattformen gir oss en strukturert måte å kartlegge hvor vi handler fra, hvilke typer råvarer vi kjøper, og hvordan våre leverandørkjeder er organisert. Dette bidrar til en mer helhetlig forståelse av vårt leverandørnettverk og gir oss bedre grunnlag for planlegging og oppfølging på tvers av geografiske områder og produktkategorier.

Er virksomheten leverandør til offentlig sektor?

Nei

Mål og fremdrift

Prosessmål og fremdrift i rapporteringsåret

1

Mål : Innen utgangen av 2024 skal vi, ved å øke kompetansen på analyse og anvendelse av informasjon fra miljøregnskap, være i stand til å sette reduserende mål og rapportere til ledelse/styret på vårt klimagassutslipp.
Dette arbeidet skal ledes av Leder for kvalitet og bærekraft, og omhandle deltagelse på relevante kurs, samarbeid med interne og eksterne interessenter og intern opplæring. Status og tiltak blir presentert for ledelsen.

Status : Gjennomført kurs og opplæring. Vi har satt oss mål for videreutvikling av klimaregnskapet for 2025

2

Mål : Råvaresvinn fra produksjon skal halveres på tertialnivå, sammenlignet med tall fra forrige års tertial innen 31.12.2024.
Dette arbeidet skal ledes av Leder for kvalitet og bærekraft ved å i samarbeid med produksjonen overvåke ukentlige svinntall mot spesifikke linjemål, kartlegge og iverksette svinnreduserende tiltak. Status og tiltak blir presentert for ledelsen og rapporteres til styret.

Status : Mål om halvering ikke oppnådd. Svinnreduksjon videreføres som KPI i 2025

3

Mål : Innen utgangen av 2024, skal vi gjennomføre grundig oppdatert aktsomhetsvurdering for våre prosesser i Vietnam, Argentina, Thailand, og Tyrkia. Dette arbeidet vil inkludere en vurdering av effekten av tidligere gjennomførte tiltak og en ny risikovurdering basert på gjeldende forhold. Resultatene vil bli dokumentert i en rapport som presenterer oppdaterte risiko og anbefalinger for ytterligere risikoreduserende tiltak.
Rapporten blir presentert for ledelsen og det vil legge grunnlaget for informerte beslutninger om vår fremtidige virksomhet i disse landene.

Status : Status ble rapportert til ledelsen i des/2024. Vi har utarbeidet en rapporteringsmal med tilhørende tiltaksplan. Rapportene ferdigstilles i tertial 1 2025.

4

Mål : Innen utgangen av 2024 har vi mål om at vårt vannforbruk ikke skal overstige 650 kubikk per mnd. Dette arbeidet ledes av prosjektleder byggeteknisk ved å overvåke vannforbruk, analysere og iverksette reduserende tiltak. Status og tiltak blir rapportert til ledelsen.

Status : Gjennomført, vannforbruk videreføres som KPI i 2025

5

Mål : Innen utgangen av 2024 skal 100% av våre faste leverandører ha signert/levert Code of Conduct. Dette arbeidet ledes av Leder for kvalitet og bærekraft sammen med relevante ansatte ved å kartlegge alle faste leverandører og innhente signert dokument, så implementere rutine for regelmessig innhenting av signert Code of Conduct i allerede eksisterende leverandørevaluering. Status og tiltak blir presentert for ledelsen.

Status : Oppnådd 92%. Rutinen for innhenting og rutinemessig signering er implementert. Fortsetter som KPI i 2025

6

Mål : Innen utgangen av Q2/2024 skal vår bærekraftsstrategi være omfattende oppdatert for å inkludere KPI'er over alle bærekraftsområder - økonomi, miljø og sosiale forhold. Det skal utvikles detaljerte handlingsplaner som identifiserer tiltak, ansvarlige team og tidsfrister for implementering, for å sikre at vi beveger oss systematisk mot våre bærekraftsambisjoner.

Status : Gjennomført

Prosessmål for kommende år

1

Andel råvaresvinn fra produksjon skal ikke overstige 0,5% av produserte kg per måned. Produksjonen eier og rapporterer dette arbeidet, med status og tiltak presentert for ledelsen og rapportert til styret gjennom en nyetablert KPI.

2

Integrere avfall, vannforbruk og matsvinn i klimaregnskapet og følge opp de etablerte KPI-ene for å redusere CO_2-utslipp gjennom lavere og mer ansvarlig forbruk.

3

Måltall for vannforbruk: <650 m^3 per måned. Byggeteknisk avdeling har ansvar for overvåking, analyse og iverksetting av tiltak for å redusere forbruket. Status og tiltak rapporteres til ledelsen og styret gjennom en nyetablert KPI.

4

Kartlegg og redusere andel usortert avfall/restavfall fra lager og produksjon. Byggeteknisk avdeling har ansvar for overvåking, analyse og iverksetting av tiltak for å redusere. Status og tiltak rapporteres til ledelsen og styret gjennom en nyetablert KPI.

5

Ferdigstille aktsomhetsvurdering for våre prosesser i Vietnam, Argentina, Thailand og Tyrkia, basert på en ny rapporteringsmal med tilhørende handlingsplan for 2025. Rapporten presenteres for ledelsen og danner grunnlaget for informerte beslutninger om vår fremtidige virksomhet i disse landene.

6

Alle faste leverandører skal enten signere vår Code of Conduct eller levere en tilsvarende egen versjon. Status og tiltak rapporteres til ledelsen og styret gjennom en nyetablert KPI.

1

Forankring av bærekraft i virksomheten

Forankring av ansvarlighet knyttet til bærekraftig forretningspraksis i virksomheten handler om å ha strategier, planer, relevante policyer og retningslinjer for aktsomhetsvurderinger som er vedtatt av ledelsen. Disse bør omfatte hele virksomheten, samt virksomhetens leverandørkjede og forretningsforbindelser. Effektive styringssystemer for implementering er en forutsetning for å lykkes, og arbeidet med aktsomhetsvurderinger bør være en integrert del av virksomhetens forretningsdrift. Tydelige forventninger fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar innad i virksomheten for implementering av de ulike delene av aktsomhetsvurderinger er viktig. Alle involverte må vite hva de skal gjøre. Åpenhet om forpliktelser virksomheten har til seg selv, utfordringer de står overfor og hvordan dette håndteres, er vesentlig.

1.A Policy for egen virksomhet

1.A.1 Lenke til offentlig tilgjengelig policy for egen virksomhet

https://foodman.no/hjem

1.A.2 Hva sier virksomheten offentlig om sine forpliktelser til å respektere mennesker, dyr, samfunn og miljø?

Vi ønsker å være med på å løse de store problemene i verden når det gjelder klima, miljø, menneskerettigheter og helse. Vi bryr oss om mennesker, samfunn og naturen rundt oss, og vi ønsker å gjøre en forskjell. Vi baserer arbeidet vårt på Etisk Handel Norges retningslinjer for og vi rapporterer årlig om vårt arbeid, våre utfordringer og vår fremgang.
Vi tilfredsstiller aldri våre behov, uten å sikre at vi ikke ødelegger fremtidige generasjoners muligheter til å tilfredsstille sine behov.

1.A.3 Hvordan er policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?

Vi videreutvikler våre prosedyrer og styringsdokumenter basert på Etisk Handel Norges retningslinjer, krav fra kunder, sertifiseringsbyråer og myndigheter, samt funn fra våre aktsomhetsvurderinger.

I 2024 har vi styrket denne prosessen ved å:
- Øke bemanning og ressurser på relevante avdelinger.
- Forankre arbeidet bedre internt gjennom økt involvering av relevante avdelinger i utvikling av våre policyer.
- Systematisere oppfølgingen av risiko ved å etablere en mer strukturert vurdering av funn fra aktsomhetsvurderinger og eksterne krav via vår rapporteringsmal.
- Øke spesifiseringen av krav til leverandører basert på identifisert risiko og bransjestandarder utfra prioritering, aktsomhetsvurderinger og kompetanseutvikling.
- Forbedre rapporteringen til ledelsen og styret ved å implementere systematiske KPI-er og tydeligere tiltak.

Leder for kvalitet og bærekraft har hovedansvaret for arbeidet men med økt forankring i organisasjonen for bedre implementering og oppfølging.

1.B Organisering og internkommunikasjon

1.B.1 Hvordan er arbeidet med aktsomhetsvurderinger organisert i virksomheten, forankret i interne retningslinjer og rutiner?

Aktsomhetsvurderinger utføres av Leder for kvalitet og bærekraft, sammen med andre støttefunksjoner som f.eks kvalitetsteam, produktutviklingsteam og innkjøpsavdeling. Aktsomhetsvurderinger rapporteres inn i ledergruppen og er på agenda på ledermøter to ganger i året eller ved behov. På disse ledermøtene tar man opp status på bærekraftsarbeidet og eventuelle relevante tema blir diskutert i gruppen.
Våre mål og handlingsplaner blir utviklet på området der vi ser at risiko er høyest, samtidig som vi jobber med generelle krav til alle leverandører. Leder for kvalitet og bærekraft sitter i ledergruppen som rapporterer videre til styret.

1.B.2 Hvordan blir betydningen av virksomhetens aktsomhetsvurderinger konkretisert og tydeliggjort for de ansatte gjennom stillingsbeskrivelse (eller lignende), arbeidsoppgaver og insentivordninger?

Alle nye leverandører og råvarer skal godkjennes av kvalitet- og bærekraftavdelingen før innkjøp. Innkjøper formidler sitt behov og forslag som så vurderes gjennom en overordnet risikoanalyse (kvalitet og bærekraft) basert på bransje og råvareland. Produktutvikling skal gjennomføre prekvalifisering ved vurdering av ny råvare, leverandør eller råvareland. Her er kvalitet og bærekraftavdelingen involvert i relevante deler. Vi følger også opp leverandører via KPI for signering/levering av Code of Conduct.

1.B.3 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre arbeidet med aktsomhetsvurderinger?

Via våre internrevisjoner gjennomføres en kvalitativ vurdering av eget kompetansenivå. Vi har god tilgang til kurs, webinarer og materiell via våre medlemskap og samarbeidspartnere.
Vi prioriterer å delta på relevante kurs og webinarer, og ser stor verdi i å delta i aktuelle bransjeforum og på seminarer hvor vi kan lære av andre, delta i diskusjoner, dele våre erfaringer og utfordringer med andre. Tilrettelegging for kompetanseheving og egenutvikling er en viktig verdi for oss.

1.C. Planer og ressurser

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn, dyr og miljø forankret i strategier og handlingsplaner?

I 2024 har vi videreført og styrket vårt arbeid med bærekraft i ledergruppen, slik at bærekraft er en integrert del av beslutningsprosessene.
Våre fire grunnpilarer – Kreativitet, Effektivitet, Kvalitet og Bærekraft – ligger til grunn for vår forretningsstrategi. Vi forplikter oss til å drive etisk, redusere miljøpåvirkning, sikre høy kvalitet på råvarer og ferdige produkter, optimalisere produksjonsprosessen for maksimal effektivitet og satse på innovasjon for å utvikle fremtidsrettede produkter til folk flest.

I 2024 har vi videreutviklet vår strategi for bærekraftig praksis, og konkrete handlingsplaner for dette arbeidet er presentert for ledelsen og styret. Gjennom internrevisjoner, aktsomhetsvurderinger og økt kunnskap samt mer aktivitet innenfor bærekraftsfeltet, har vi styrket vår forståelse av både utviklingsmuligheter og områder som krever økt fokus. Dette har gjort oss mer kompetente i å identifisere forbedringspotensial og styrke vårt arbeid for en mer bærekraftig forretningspraksis.

Vi anerkjenner at dette er et omfattende arbeid, og for å sikre varig effekt skal vi jobbe systematisk og integrere bærekraftsarbeidet i alle avdelinger. Dette gjør vi gjennom tydelige KPI-er og etablering av tverrfaglige gruppeutvalg, som miljøgruppen og HR-gruppen, hvor representanter fra ulike avdelinger samarbeider for å forankre og videreutvikle vårt bærekraftsarbeid på tvers av organisasjonen.

1.C.2 Hvordan følges strategier og planer for bærekraftig forretningspraksis opp av ledelse og styre?

Leder for kvalitet og bærekraft gjennomfører internrevisjoner med de forskjellige avdelingene for å avdekke avvik og analysere trender. Dette rapporteres til ledergruppen. Våre mål vedtas i ledelsen og alle ledere har ansvar for at sin avdeling jobber mot våre mål innenfor bærekraftig praksis. Våre KPI'er, handlingsplaner og strategiarbeid følges opp månedlig i ledergruppen og rapporteres til styre.

1.D Partnerskap og samarbeid med leverandører og forretningsforbindelser

1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av bærekraftig forretningspraksis i møte med leverandører og forretningsforbindelser?

Før avtaleinngåelse eller innkjøp kommuniseres vår bærekraftspolitikk og våre krav til leverandører tydelig. FoodMans Code of Conduct og vår Sustainability Policy er en forpliktende avtale som signeres av leverandøren og tydeliggjør våre forventninger til at våre samarbeidspartnere etterlever våre etiske retningslinjer og standarder for miljø, menneskerettigheter og ansvarlig forretningspraksis. Disse retningslinjene er offentlig tilgjengelig på våre nettsider her: foodman.no
Vi fører en åpen og kontinuerlig dialog med våre prioriterte leverandører for å sikre en ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Dette inkluderer jevnlige møter, oppfølging av tiltak og samarbeid om forbedringer.

Spesifikke krav er utformet for ulike leverandørgrupper, blant annet:
- Alle råvareleverandører skal være GFSI sertifisert .
- Leverandører i høyrisikoland skal være etisk revidert, fortrukket SMETA 4 pillar revisjon.
- Løkleverandører, krav til dyrkingsmetoder, sporbarhet og arbeidsforhold (KSL).
- Leverandører av animalske produkter må overholde strenge krav til dyrevelferd.

Indikator

Andel leverandører som har signert vår Code of Conduct

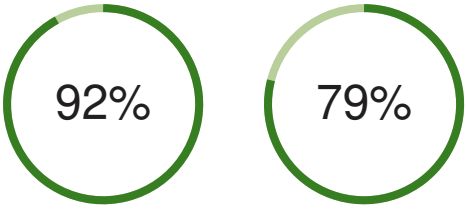

2024 2023

I løpet av 2024 har vi fullført kartleggingen av leverandører som har signert FoodMans Code of Conduct. Vi har nådd 92 % av våre faste leverandører innen råvarer, emballasje og tjenester, og har utvidet kravene til å omfatte alle faste leverandører. Dette sikrer at våre bærekraftsstandarder er godt forankret på tvers av hele verdikjeden og bidrar til en mer ansvarlig og transparent leverandørpraksis.

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

2024 har vært et lærerikt år. Vi har videreutviklet vårt bærekraftsarbeid ved å integrere det mer systematisk i hele organisasjonen. Erfaringene fra året viser at en strukturert tilnærming, tett leverandøroppfølging og aktiv deltakelse i bransjedialoger, -prosjekter og partnerskap er viktig for å sikre fremdrift og reell påvirkning.

Noen av våre viktigste erfaringer og endringer:

Forankring og systematikk:
Bærekraft skal være en naturlig del av beslutningsprosessene, med tydeligere mål, KPI-er og tverrfaglige grupper.
Økt innsikt og oppfølging:
Gjennom internrevisjoner og aktsomhetsvurderinger har vi fått bedre forståelse av risiko og viktige forbedringsområder, noe som styrker vår evne til å drive frem bærekraftig utvikling.
Forsterkede krav og økt transparens:
Vi ser at en tydelig kommunikasjon av våre forventninger og krav, kombinert med en åpen dialog med leverandører, kunder og samarbeidspartnere, er avgjørende for et godt samarbeid og for å sikre utvikling og etterlevelse av våre bærekraftsstandarder.
Bedre ressursforvaltning:
Vi vet at å jobbe målrettet for å holde forbruket vårt ansvarlig gir både miljømessige og økonomiske gevinster. Det er etablert KPI-er for 2025 og ansvar er fordelt i ledergruppen. Arbeidet innebærer tydelig oppfølging, overvåkning og innføring av effektive tiltak for å optimalisere ressursbruken.
Læring og bransjesamarbeid:
Gjennom leverandørbesøk, prosjektarbeid og fagfora har vi styrket vår kunnskap, ambisjoner og rolle i bransjen. Vi anerkjenner at bærekraftsarbeid er en kontinuerlig læringsprosess, og vi er ydmyke overfor kompleksiteten i de utfordringene vi møter. Samtidig ser vi verdien av å samarbeide og dele erfaringer med andre aktører.
Dette er høyt verdsatt og gir oss ny innsikt, bedre løsninger og et sterkere fundament for vårt videre arbeid. Vi ønsker å styrke samarbeidet med både partnere, kunder og leverandører for å utvikle mer bærekraftige løsninger sammen. Ved å jobbe tettere med hele verdikjeden kan vi skape større innvirkning og sikre en mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis.

Endringene i 2024 har styrket vår kompetanse og innsikt i utviklingsmuligheter. Vi går inn i 2025 med motivasjon og en bevissthet om at det kreves stor innsats, men at arbeidet er både viktig og nødvendig.

2 Fastsette fokus for rapporten

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø

Kartlegging handler om å identifisere virksomhetens risiko for, og faktiske negative påvirkning/ skade, på mennesker, dyr, samfunn og miljø, inkludert i leverandørkjeden og gjennom forretningsforbindelser. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere mest vesentlige risikoområder for grundigere kartlegging og håndtering av funn. Hvordan virksomheten er involvert i eventuell negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø, er sentralt for å avgjøre riktig respons og tiltak. Involvering av interessenter, spesielt påvirkede parter, er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak for å håndtere utfordringene på en god måte.

2.A Kartlegging og prioritering

PRIORITERT NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE FOR MENNESKER, DYR, SAMFUNN OG MILJØ

Å prioritere en eller flere risikoområder på bakgrunn av alvorlighetsgrad, betyr ikke at noen risiko er viktigere enn andre, eller at virksomheter ikke gjør noen med annen risiko, men at det som har størst negativ påvirkning prioriteres først. Kartlegging og prioritering er en kontinuerlig prosess.

2.A.1 List opp prioritert risko for potensiell og/ eller faktiske negative konsekvenser for mennesker, dyr, samfunn og miljø.

Prioritert risiko	Relatert tema	Geografi
Det er høy risiko knyttet til arbeidsforhold i Cashewnøtt-industrien i Vietnam	Tvangsarbeid Barnearbeid Helse, miljø og sikkerhet Lønn Arbeidstid Miljø	Vietnam
Det er høy risiko knyttet til fri fagorganisering, arbeiderrettigheter og dårlige arbeidsforhold i Argentina	Tvangsarbeid Barnearbeid Helse, miljø og sikkerhet Utslipp Avfall	Argentina
Det er høy risiko knyttet til barnearbeid, dårlig arbeidsforhold og diskriminering av arbeidere i Thailand	Tvangsarbeid Fagorganisering og kollektive forhandlinger Helse, miljø og sikkerhet Arbeidstid Utslipp Avfall Vann	Thailand
Det er høy risiko knyttet til arbeidsforhold, hms og miljøpåvirkning i Tyrkia	Tvangsarbeid Fagorganisering og kollektive forhandlinger Helse, miljø og sikkerhet Arbeidstid Miljø Vann	Tyrkia

Arbeidet med våre prioriterte leverandører i Vietnam, Argentina og Thailand har fortsatt i 2024. Vi har i tillegg prioritert inn produsenter i Tyrkia, utfra våre funn i risikovurderingen i 2023. Men i 2025 øker handelen med produsenter i Sør Afrika som fører til at handelsvolum fra Tyrkia betydelig begrenset. Det vil påvirke vår prioriteringer fremover. Samtidig har vi gjennomført risikovurderinger av lokale prosesser for å identifisere og håndtere potensielle risikoer knyttet til vår direkte påvirkning på våre omgivelsene og sikre etterlevelse av

gjeldende krav.

Vi har deltatt i Etisk Handel Norges cashewprosjekt-aktiviteter gjennom 2024, hvor vi har fulgt opp innsikter fra tidligere besøk og videreutviklet vårt fokus på sporbarhet og bærekraft i leverandørkjeden. Vi har jobbet aktivt med oppfølging av våre leverandører gjennom dialog, SEDEX og SMETA-revisjoner for å sikre etterlevelse av etiske og sosiale standarder. I tillegg har vi bidratt med analyser og innspill til prosjektet basert på våre egne leverandørkartlegginger. Erfaringene fra prosjektet har også styrket vårt interne system for leverandøroppfølging, og vi jobber videre med å implementere relevante forbedringer.

Vi har god erfaring med våre argentinske leverandører og følger dem opp på en strukturert måte, da de håndterer sin risiko godt. De er SAI sertifisert ned til farmnivå, og sporbarheten i leverandørkjeden er godt sikret. Vi fortsetter å følge med på utvikling.

Vi har vært på leverandørbesøk i Thailand i 2024 for å bli bedre kjent med prosessene, utfordringene og aktørene i bransjen. Besøket ga verdifull innsikt i produksjonen og leverandørkjeden, samt muligheter for forbedringer.
I dette arbeidet har vi erfart at en kompetent og transparent agent er en viktig samarbeidspartner. Agenten har bidratt til god kommunikasjon med leverandørene, sikret forståelse av våre krav og gitt oss innsikt i lokale forhold. Dette har vært spesielt nyttig når språk og avstand skaper utfordringer.
Besøket har også gitt oss en dypere forståelse av bransjen, noe som gjør at vi nå leser SMETA-rapporter og analyserer informasjon i SEDEX med et mer målrettet og kritisk blikk. Vi kan bedre vurdere hvilke funn som er mest relevante, hva som krever oppfølging, og hvordan vi kan bruke dataene mer effektivt i vårt forbedringsarbeid.

I 2024 har vi kartlagt vår påvirkning på kommunens vannrenseanlegg og utarbeidet en risikovurdering, handlingsplan og tiltak for 2024/2025. I tillegg er arbeidet med lokal miljørisiko styrket og mer strukturert, med tydelig ansvarsfordeling hos byggeteknisk avdeling. Her benyttes en risikobasert tilnærming for å sikre målrettede tiltak og kontinuerlig forbedring.

BEGRUNNELSE FOR HVORFOR DISSE UTFORDRINGENE ER PRIORITERT SOM MEST VESENTLIGE FOR MENNESKER, DYR, SAMFUNN OG MILJØ

2.A.2 Beskriv: a) virksomhetens rutiner for kartlegging og identifisering av risiko og hvordan den riskoen ble identifisert og prioritert b) eventuelle deler av virksomheten som ikke er dekket i kartleggingen (produktgrupper, egne produkter, avdelinger eller lignende) og hvorfor c) hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert d) om det er identifisert områder hvor det er manglende informasjon for å vurdere risiko og hvordan dere vil gå frem for å få mer informasjon om dette.

I 2024 har vi videreført vårt arbeid med aktsomhetsvurderinger gjennom dialog, SEDEX og SMETA-revisjoner, samt fulgt opp relevante prosjekter, rapporter og nyhetssaker for å holde oss oppdatert på risikobildet. Vi har løpende dialog med våre leverandører og kontrollerer årlig at revisjoner gjennomføres i henhold til våre og kundenes krav. Leverandørevaluering gjennomføres hvert andre år via vårt internsystem, kombinert med spørreskjemaer og dokumentinnhenting.

Sporbarhet har vært et sentralt tema, særlig i cashewproduksjonen i Vietnam, hvor småskalabønder og bruk av mellommenn gjør det utfordrende å spore nøtter tilbake til opprinnelsen. Vi deltar i Etisk Handel Norges cashewprosjekt, hvor muligheten for kooperativer vurderes som en løsning for å forbedre sporbarheten.

I Thailand er vi i gang med å kartlegge sporbarhet og forhold på farmnivå for å få bedre innsikt i leverandørkjeden. Dette arbeidet inkluderer dialog med våre kontakter og vurdering av relevante risikofaktorer.

I Tyrkia opplever vi at det er vanskeligere å få en god oversikt over risikohåndtering i leverandørkjeden. Råvaretilgang har påvirket våre prioriteringer, og vi har midlertidig redusert handelsvolumet fra Tyrkia og heller prioritert alternative leverandørland. Kartlegging og risikovurdering vil fortsette, og være en påvirkende faktor for fremtidig handel.

I Argentina har vi lang erfaring og grundig kjennskap til peanøtter, våre godt kjente leverandører har sertifisering på produsentnivå og sikrer sporbarhet på nøttene. I 2025 vil vi imidlertid utvide til nye produktgrupper, inkludert rosiner, som vi har mindre erfaring med i denne regionen. Vi vil derfor gjennomføre en risikovurdering og utvikle handlingsplaner for å sikre god oppfølging av hele leverandørkjeden i Argentina.
For å styrke oppfølgingen av våre leverandører vil vi i 2025 etablere faste sjekkpunkter i SEDEX og SMETA, med fokus på nøkkelområder som miljøsertifiseringer, sporbarhet, arbeiderrettigheter og lønnsforhold.

I tillegg har vi gjennomført aktsomhetsvurderinger av lokale prosesser hos oss, særlig knyttet til vår påvirkning på kommunens renseanlegg. Dette har resultert i en handlingsplan for 2024/2025, med tydelig ansvar og oppfølging.
Vi arbeider kontinuerlig for å forbedre vår innsikt i risikofaktorer på tvers av verdikjeden. Vi sikrer et oppdatert og kunnskapsbasert beslutningsgrunnlag gjennom aktiv bruk av våre kanaler for kunnskapsinnhenting, dialog med interessenter og oppfølging av revisjoner. Videre erkjenner vi at vi ennå ikke har gjennomført aktsomhetsvurderinger for innkjøp av andre varer som kjemi, kontorrekvisita, IT og maskindeler. Dette skyldes at vi har prioritert råvarer, som utgjør den største andelen av våre innkjøp.

Indikator

Andel leverandører i risikofylte leverandørkjeder som er kartlagt

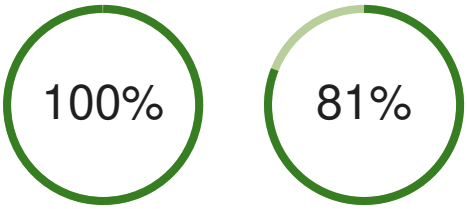

2024 2023

Alle leverandører i Vietnam, Argentina, Thailand, Sør-Afrika og Tyrkia er knyttet til oss i SEDEX og vi har utført overordnet risikovurdering og leverandør-spesifikk justering av risiko, utfra dette har vi igangsatt å utarbeide handlingsplaner knyttet til prioritert risiko og oppfølging.

ANNEN NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE

2.A.3 Beskriv annen risiko for negativ påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø som ble identifisert men ikke prioritert, og hvordan disse er håndtert

Vi ser at de politiske endringene i USA, særlig etter det siste presidentvalget, kan ha direkte innvirkning på arbeidsforhold og etterlevelse av menneskerettigheter i leverandørkjeden. Endringer i handelspolitikk, reguleringer knyttet til fagforeningsrettigheter, minstelønn og migrasjonsarbeid kan skape nye risikoer som må følges opp nøye.

Gitt disse utviklingene vurderer vi å inkludere handel fra USA som en prioritert risiko i 2025, for å sikre bedre innsikt og oppfølging av våre leverandører. Vi vil gjennomgå våre rutiner for kontroll og oppfølging, samt vurdere eventuelle tiltak for å styrke aktsomhetsvurderingene knyttet til handel fra USA.

3 Håndtering av prioritert påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte. Virksomhetens mest vesentlige negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø prioriteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er uvesentlig eller at det ikke håndteres. Hvordan virksomheten er involvert, er sentralt for å treffe riktige tiltak. Faktisk negativ påvirkning/skade som virksomheten forårsaker eller bidrar til må stanses, forebygges og reduseres. Virksomheter som er direkte forbundet med negativ påvirkning må bruke sin innflytelse til å få forretningsforbindelser (f.eks. leverandører) til å stanse, forebygge og redusere dette. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne policyer og styringssystemer. Virksomheters vellykkede håndtering av negativ påvirkning på mennesker, dyr samfunn og miljø er et avgjørende bidrag til FNs bærekraftsmål.

3.A Stanse, forebygge eller redusere

3.A.1 Beskriv mål og status for de tiltakene virksomheten har iverksatt for å redusere prioritert risiko

	Det er høy risiko knyttet til arbeidsforhold i Cashewnøtt-industrien i Vietnam
Overordnet mål :	Avdekke hvorvidt det finnes utfordringer knyttet til arbeidsforhold og arbeidernes rettigheter hos våre cashewnøttleverandører i Vietnam. Hvis vi finner slike utfordringer, vil vi bidra til å bedre arbeidsforhold hos disse leverandørene.
Status :	Gjennom EHN's Cashewprosjektaktiviteter konkluderes det med at sporbarhet og transparens ned til småskalabønder i Vietnam er en utfordring.
Mål i rapporteringsåret :	Identifisere utfordringer og muligheter for å sikre full sporbarhet i vår leverandørkjede, fra bonde til bord.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak :

I 2024 har vi jobbet med å kartlegge utfordringer og muligheter knyttet til sporbarhet i vår leverandørkjede. Gjennom dialog med leverandører og samarbeidspartnere har vi innhentet og delt informasjon for å identifisere risikoområder og forbedringsmuligheter, spesielt innen råvareproduksjon og mellomledd i verdikjeden.
For å bygge videre på dette arbeidet vil vi i 2025 delta i møter med samarbeidspartnere og bransjeaktører, samt engasjere oss i prosjektaktiviteter med fokus på sporbarhet og transparens. Vi vil også fortsette vår deltakelse i cashew-prosjektet, som er en viktig del av vårt arbeid med å sikre ansvarlige leverandørkjeder. Som en del av denne innsatsen reiser vi til Vietnam for å møte sentrale aktører i verdikjeden sammen med Etisk Handel Norges prosjektgruppe.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Vi har allerede fått, og forventer å få enda dypere innsikt i lokale forhold og utfordringer knyttet til full sporbarhet i leverandørkjeden. Gjennom disse tiltakene styrker vi vår forståelse av verdikjeden og jobber målrettet, i samarbeid med sentrale aktører, for å nå målet om full sporbarhet helt ned til bøndene i Vietnam.

Indikator

Leverandører i Vietnam som er kartlagt med risikoanalyse.

Vi har kartlagt 6 av 6 leverandører i Vietnam gjennom risikoanalyse for å identifisere potensielle utfordringer knyttet til sporbarhet, arbeidsforhold og miljøpåvirkning.

	Det er høy risiko knyttet til fri fagorganisering, arbeiderrettigheter og dårlige arbeidsforhold i Argentina
Overordnet mål :	Avdekke hvorvidt det finnes utfordringer knyttet til fagforeningsfrihet, arbeidernes rettigheter og arbeidsforhold hos våre leverandører i Argentina. Hvis vi finner slike utfordringer, vil vi bidra til å redusere risikoen hos disse leverandørene.
Status :	Vi ser at våre peanøttleverandører i Argentina har god kontroll og gode systemer for håndtering av egen risiko. De er også SAI sertifisert på farmnivå som sikrer sporbarhet. Vi har innhentet informasjon om time- og lønnsdata og kollektiv forhandling av lønn. Data er verifisert på SMETA revisjon.
Mål i rapporteringsåret :	Sikre at alle leverandører i Argentina har kollektive forhandlinger om lønn samt systemer for oversikt og kontroll over lønn og arbeidstimer.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak :

I 2025 utvider vi vår innkjøpsportefølje i Argentina og skal gjennomføre en aktsomhetsvurdering av rosinproduksjon for å identifisere og redusere potensielle negative konsekvenser knyttet til arbeidsforhold, miljøpåvirkning og sporbarhet i leverandørkjeden. Dette inkluderer kartlegging av risiko, dialog med leverandører og vurdering av vår egen påvirkning. Basert på funnene vil vi iverksette tiltak for forbedring og oppfølging.
Tre konkrete oppstartsmål for året:
- Gjennomføre en risikoanalyse av rosinleverandørene med fokus på arbeidsforhold, miljøpåvirkning og sporbarhet.
- Kartlegge eventuelle utfordringer knyttet til full sporbarhet i leverandørkjeden og vurdere tiltak for forbedring.
- Sikre at alle leverandører gjennomfører SMETA 4-pillar revisjon minst hvert andre år og følge opp eventuelle funn.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Vi har lang erfaring med handel av rosiner og god kjennskap til Argentina, men begrenset innsikt i landets rosinproduksjon. For å styrke vår forståelse vil vi gjennomføre risikoanalyser, føre tett dialog med leverandører og sikre SMETA 4-pillar revisjoner, slik at vi oppnår bedre sporbarhet, transparens og ansvarlig produksjon.

Indikator

Leverandører i Argentina som er kartlagt med risikoanalyse.

Vi har kartlagt 6 av 6 leverandører i Argentina gjennom risikoanalyse for å identifisere potensielle utfordringer knyttet til sporbarhet, arbeidsforhold og miljøpåvirkning.

	Det er høy risiko knyttet til barnearbeid, dårlig arbeidsforhold og diskriminering av arbeidere i Thailand
Overordnet mål :	Avdekke hvorvidt det finnes utfordringer knyttet til barnearbeid, arbeidernes rettigheter og arbeidsforhold hos våre leverandører i Thailand. Hvis vi finner slike utfordringer, vil vi bidra til å redusere risikoen hos disse leverandørene.
Status :	Vi har vært på leverandørbesøk hos 2 produsenter i Thailand. Vi vil fortsette å kartlegge og innhente mer informasjon rundt risikohåndtering hos leverandørene. Vi er knyttet til leverandørene i SEDEX og har tilgang på SMETA rapporter og SAQ'er. Vi har også startet dialog med leverandørene.
Mål i rapporteringsåret :	Avdekke om det er utfordringer knyttet til full sporbarhet. Kontrollere SMETA revisjoner og påse at eventuelle avvik er håndtert av leverandørene.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak :

Turen til Thailand ga oss innsikt i de prosessene vi er involvert i, samt en bedre forståelse av kulturelle utfordringer. Vi etablerte viktige relasjoner og la grunnlaget for en åpen og konstruktiv dialog. Vi skal i 2025 fortsette å styrke leverandørdialog og gjennomføre full risikovurdering basert på SEDEX-data, SMETA-revisjonsfunn og leverandørdialog for å vurdere hvordan leverandørene håndterer sine høyeste risikoområder.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Risikovurderingen vil gi en klarere oversikt over hvordan leverandører håndterer sine største risikoområder og avdekke behov for forbedringer. Funnene vil danne grunnlag for målrettede tiltak og oppfølging for å sikre ansvarlig drift.

Indikator

Leverandører i Thailand som er kartlagt med risikoanalyse.

Vi har kartlagt 1 av 2 leverandør i Thailand gjennom risikoanalyse for å identifisere potensielle utfordringer knyttet til sporbarhet, arbeidsforhold og miljøpåvirkning.

	Det er høy risiko knyttet til arbeidsforhold, hms og miljøpåvirkning i Tyrkia
Overordnet mål :	Avdekke hvorvidt det finnes utfordringer knyttet til barnearbeid, arbeidernes rettigheter, arbeidsforhold og miljø hos våre leverandører i Tyrkia. Hvis vi finner slike utfordringer, vil vi bidra til å redusere risiko i vår leverandørkjede.
Status :	I 2024 handlet vi mindre fra Tyrkia enn først planlagt på grunn av utfordringer med råvaretilgang, noe som påvirket våre prioriteringer. Endrede markedsforhold medførte at vurderingen av tyrkiske leverandører ikke ble gjennomført som opprinnelig planlagt og vi har midlertidig satt dette på vent, men før eventuelle nye innkjøp vil vi gjenoppta opprinnelige planer. Den globale tilgangen på rosiner er uforutsigbar, vi anerkjenner at dette tilfører en mer kompleks dimensjon til vår aktsomhetsvurdering. For å sikre stabil forsyning må vi ha en fleksibel tilnærming og vurdere flere opprinnelsesland løpende. Vi er knyttet til leverandørene i SEDEX.
Mål i rapporteringsåret :	Knytte kontakt med leverandører i SEDEX og følge opp SMETA revisjoner med leverandøren.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak :

I henhold til våre krav skal rosinleverandører være tilknyttet oss i SEDEX og ha gjennomført en SMETA-revisjon eller en tilsvarende anerkjent revisjon. Vi vil løpende vurdere råvaretilgang og -behov, vil vi gjennomføre nødvendige aktsomhetsvurderinger før innkjøp avtales. Funnene fra disse vurderingene, blir hensyntatt sammen med råvaretilgang i beslutningsgrunnlaget for innkjøp.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Vi anerkjenner at kompleksiteten i råvaretilgang krever ekstra aktsomhet, og vi vil derfor løpende vurdere risiko, følge opp leverandører og sikre ansvarlige innkjøp.

Indikator

Andel rosinleverandører som er kartlagt og risikovurdert

Vi har kartlagt 2 av 2 rosinleverandører gjennom risikoanalyse for å identifisere potensielle utfordringer knyttet til sporbarhet, arbeidsforhold og miljøpåvirkning.

3.B Andre tiltak for å håndtere risko for negativ påvirkning/skade

3.B.1 Reduksjon av natur- og miljøpåvirkning

Reduksjon av matsvinn. Vi nådde ikke målet om 50 % reduksjon i 2024, men for oss er det fortsatt viktig å bidra til ansvarlig forbruk gjennom systematisk analyse og målrettede reduksjonstiltak. Vi har etablert ny KPI og forankret ansvaret på nytt for å sikre effektiv implementering og oppfølging.
Vi skal redusere vår negative påvirkning på det lokale vannrenseanlegget gjennom utførte risikovurderinger og målrettede tiltak. Vi har etablert en KPI og forankret ansvaret for å sikre god implementering og oppfølging.

Indikator

Reduksjon av matavfall i % fra referanseår 2020

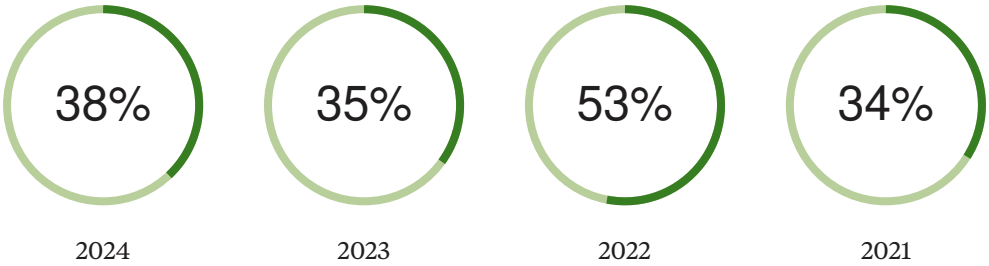

Vi jobber målrettet for å redusere matsvinn fra vår egen produksjon, med 2020 som referanseår da dette var året med høyest andel matsvinn mot produserte kg. Målet er en reduksjon på 50 %, og vi iverksetter tiltak for å optimalisere produksjon, lagring og prosesser for å minimere svinn. Vi nådde ikke målet i 2024.

3.B.2 Reduksjon av klimagassutslipp

For 2025 vil vi begynne å registrere vannforbruk, matsvinn, avfallsfraksjoner og mengder restavfall for å sikre et mer presist grunnlag for reduksjonstiltak. Vi vil styrker fokus på ansvarlig forbruk og redusere CO_2-utslipp gjennom målrettet svinn- og avfallsreduksjon.

3.B.3 Tilpasning av egen innkjøpspraksis

Optimalisere produksjonsplanleggingen for å sikre mer forutsigbare bestillinger, bedre prognoser og lengre ledetider. Dette vil bidra til en mer ansvarlig innkjøpspraksis som reduserer presset på leverandører og minimerer negativ påvirkning i leverandørkjeden.

3.B.4 Valg av produkter og sertifiseringer

Etablere et tettere samarbeid med kunder for å sikre at våre leverandører oppfyller kundekrav, samtidig som vi jobber for kontinuerlig forbedring i leverandørkjeden. Vi vil støtte leverandører i å utvikle seg mot å innfri krav gjennom planlagte tiltak, inkludert sosial revisjon, miljøsertifiseringer og økt sporbarhet.
Vi er sertifisert i henhold til FSSC 22000, Rainforest Alliance, Grønt Punkt og Debio.

3.B.5 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

FoodMan anerkjenner at fri fagorganisering, kollektive forhandlinger og arbeiderrepresentasjon er viktig for å ivareta arbeidernes rettigheter og for å heve arbeidsstandard hos enhver bedrift.
Vi presenterer informasjon om de ansattes fagforeningsordring til nyansatte gjennom vårt opplæringsprogram. Til våre leverandører formidles dette gjennom FoodMans Code of Conduct og vi vil øke fokuset på kollektive forhandlinger og lønnsforhold hos leverandører i våre risikoland for å sikre rettferdige arbeidsvilkår. Dette innebærer tettere oppfølging gjennom risikovurderinger, studie av SMETA rapporter og dialog.

3.B.6 Bidrag til utvikling, kompetanseheving og opplæring internt og av leverandører og arbeidere i leverandørkjeden

Vi anser kunnskap og kompetanse som nøkkelen til ansvarlige leverandørkjeder og gode aktsomhetsvurderinger. For å sikre at både vi og våre leverandører har tilstrekkelig forståelse for bærekraftig praksis, vurderer vi kontinuerlig behovet for opplæring og kompetanseheving. Dette gjøres gjennom dialog, leverandørbesøk, dokumentasjonsstudier og deltakelse i bransjesamarbeid.
Vi anerkjenner at våre leverandører er eksperter innen sine felt og ser verdien i gjensidig læring. Ved å vise ydmykhet, interesse og nysgjerrighet, samtidig som vi er tydelige på våre forventninger og krav, skaper vi en trygg arena for kunnskapsdeling. Dette bidrar til økt forståelse av aktsomhetsvurderinger og gir et solid grunnlag for forbedringsarbeid.
For å sikre gode og langsiktige relasjoner, vurderer vi muligheten for incentiver som lengre kontrakter, utviklingsstøtte eller investeringer i leverandører som viser vilje til forbedring. Videre støtter vi opp om kompetanseheving gjennom vårt engasjement i bransjeprosjekter og oppfordrer leverandører til å delta i relevante aktiviteter.

3.B.7 Bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser i egen virksomhet og leverandørkjeden

Vår bærekraftspolitikk beskriver at alle former for bestikkelser og korrupsjon ikke tillates.
Forbudet om bestikkelser og korrupsjon er også med i alle arbeidskontrakter.

Som en del av vår aktsomhetsvurdering ser vi på risiko knyttet til korrupsjon og bestikkelser. Leverandører skal signere vår Code of Conduct, hvor punkt 12 beskriver våre krav og forventninger mot korrupsjon og bestikkelser.

3.B.8 Annen relevant informasjon for hvordan dere arbeider med å redusere, forhindre og håndtere negativ påvirkning

I 2024 har vi styrket vårt bærekraftsarbeid ved å avsette flere ressurser og utvikle tydelige KPI-er for oppfølging på tvers av avdelinger. Gjennom en helhetlig og systematisk tilnærming vil vi jobbe med å forbedre våre aktsomhetsvurderinger både lokalt og ute i leverandørkjeden. Vi har også etablert klare rutiner for rapportering og utarbeidelse av tiltaksplaner for å håndtere avdekket risiko i leverandørkjeden.

4

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåkning av gjennomføring og resultater handler om å måle effekten av systematikken og eget arbeid i hvert trinn i aktsomhetsvurderingene, og viser hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger. Virksomheten må ha systematikk og rutiner på plass for å kunne fange opp og kritisk vurdere egne konklusjoner, prioriteringer og tiltak som er gjort som en del av aktsomhetsvurderinger. Eksempelvis: Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og/eller redusere virksomhetens negative påvirkning/skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre. Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

4.A Overvåkning og evaluering

4.A.1 Beskriv a) hvem som har ansvar for å overvåke effekten og resultatene av tiltak iverksatt og hvordan dette gjennomføres i praksis, b) hvem som har ansvar for å evaluere arbeidet med aktsomhetsvurderinger, og hvordan dette gjennomføres i praksis

Leder for kvalitet og bærekraft har ansvar for å internrevidere bærekraftsarbeidet i henhold til årshjul og avdelingsledere har ansvar for å sikre fremdrift på sin avdeling. Leder for kvalitet og bærekraft følger også opp og evaluerer det overordnede arbeidet med aktsomhetsvurderinger og rapporterer til styret.

Indikator

Antall leverandører som har redusert land- og bransjerisiko

2024: **17**

Av 20 kartlagte leverandører i Argentina, Thailand, Tyrkia og Vietnam har 17 stk redusert risiko gjennom sin praksis og SMETA funn.

4.A.2 Beskriv hvordan dere sannsynliggjør og/ eller måler effekten av tiltak for å redusere risiko

Vi vurderer effekten av våre tiltak gjennom leverandøroppfølging, revisjonsrapporter og analyser, med fokus på leverandører i risikoland. Dette inkluderer måling av forbedringer knyttet til arbeidsforhold, miljøstandarder og sporbarhet i leverandørkjeden. Gjennom revisjoner og direkte dialog med leverandører følger vi opp utviklingen og identifiserer områder for videre forbedring.
I tillegg til KPI-er som allerede er nevnt tidligere i rapporten, følger vi opp indikatorer for kartlagte leverandører i risikoland for å evaluere og sikre at tiltakene vi iverksetter gir ønsket effekt.

5

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Forutsetningen for god ekstern kommunikasjon om arbeidet knyttet til virksomheters aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er at den bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Virksomheten skal kommunisere offentlig om relevante styringsdokumentet knyttet til aktsomhetsvurderinger, eksempelvis policyer, retningslinjer, prosesser og aktiviteter knyttet til å identifisere og håndtere virksomhetens faktiske og potensielle negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø. Kommunikasjonen bør inkludere hvordan risikoen er avdekket og håndtert, samt hvilke effekter man oppnådde av tiltakene/aktivitetene. Etter åpenhetslovens §4 skal virksomheter som er omfattet årlig offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderinger.

5.A. Kommunisere eksternt

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer med berørte interessenter om håndteringen av negativ påvirkning/skade

Vi rapporterer håndtering og tiltak i årlig redegjørelse for aktsomhetvurderinger (denne rapport), rapporten ligger tilgjengelig på vår nettside og på forespørsel fra interessenter.
Alle relevante hendelser/skade tas opp i ledergruppen og styret hvis det anses som nødvending.
Hvis vi oppdager alvorlig skade, startes dialog med interessenter ihht egen handlingsplan/rutine.

I 2025 vil vi ta initiativ til dialogmøter med våre kunder for å presentere status på våre aktsomhetsvurderinger, diskutere iverksatte tiltak og styrke samarbeidet. Vi ønsker også å støtte kundene i deres aktsomhetsvurderinger ved å dele innsikt og erfaringer som kan bidra til en mer transparent og ansvarlig leverandørkjede."

5.A.2 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

I forbindelse med vårt medlemskap i Etisk Handel Norge og Åpenhetsloven er vi forpliktet til å redegjøre årlig om vår kartlegging og håndtering av negativ påvirkning eller skade på mennesker, miljø og samfunn. Redegjørelsen ligger ute på vår hjemmeside, https://foodman.no/bærekraft

5.A.3 Beskriv virksomhetens rutine for å ivareta og besvare eksterne henvendelser relatert til informasjonskravet pålagt virksomheter under åpenhetsloven.

Leder for kvalitet og bærekraft håndterer slike henvendelser fra kunder.
Som EMV produsent er vår viktigste oppgave å støtte og informere våre kunder slik at de er i stand til å svare på henvendelser de mottar fra forbrukere. I de tilfeller vi mottar direkte henvendelser fra forbrukere, vil vi alltid sikre en ryddig prosess i henhold til gjeldende lovverk og avtaler med våre kunder.

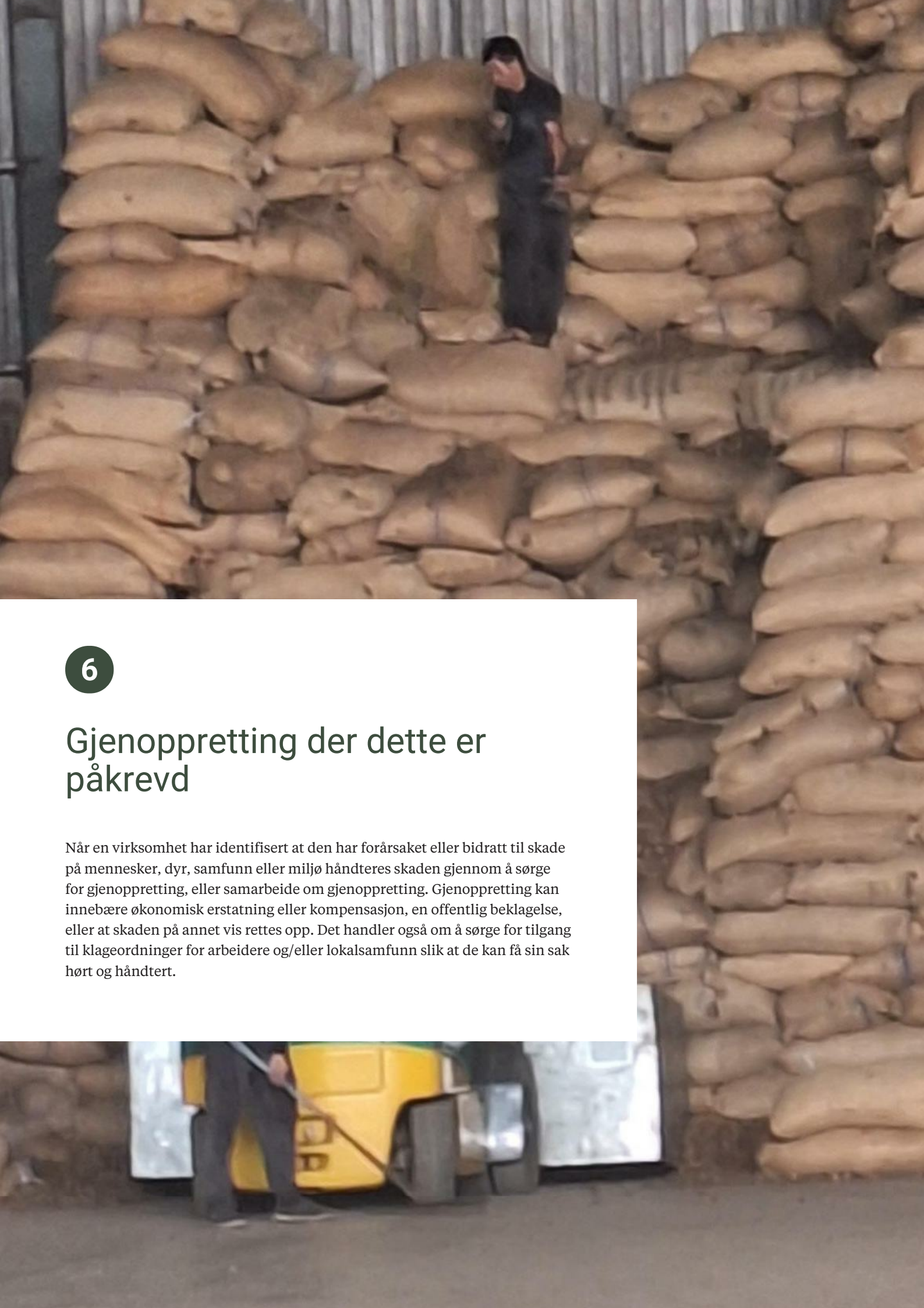

6

Gjenoppretting der dette er påkrevd

Når en virksomhet har identifisert at den har forårsaket eller bidratt til skade på mennesker, dyr, samfunn eller miljø håndteres skaden gjennom å sørge for gjenoppretting, eller samarbeide om gjenoppretting. Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, en offentlig beklagelse, eller at skaden på annet vis rettes opp. Det handler også om å sørge for tilgang til klageordninger for arbeidere og/eller lokalsamfunn slik at de kan få sin sak hørt og håndtert.

6.A Gjenoppretting

6.A.1 Beskriv virksomhetens policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser

Vi har prosedyre for gjenoppretting som beskriver hva vi skal gjøre dersom vi avdekker brudd i vår leverandørkjede. Denne rutinen inneholder også ulike tiltaksplaner for ulike typer brudd. Dette for å sikre en best mulig oppfølging. God dialog med relevante interne ansatte, samarbeidspartnere og interessenter står helt sentralt. Vi vil alltid søke samarbeid om gjenoppretting når og hvis påkrevd men har også en rutine for hvordan vi skal avslutte leverandørfohold på en ansvarlig måte dersom dette blir nødvendig.

Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden

Samarbeidet med kommunen for å redusere belastningen på lokalt vannrenseanlegg og forbedring av vannkvalitet i lokal innsjøen pågår, og konkrete forbedringstiltak er iverksatt. Arbeidet fortsetter gjennom 2025.

6.B Sikre tilgang til klagemekanismer

6.B.1 Beskriv hva virksomheten gjør for å sikre at ansatte og andre interessenter, spesielt påvirkede arbeidere og lokalsamfunn har tilgang til varslingskanaler og klagemekanismer

Alle nyansatte får informasjon om fagforeningsklubben, verneombud og tillitsvalgte som de kan henvende seg til ved behov. Interne prosedyrer er tilgjengelige for alle ansatte gjennom vårt produksjonssystem og HR-system. Vi kan kontaktes via telefon, nettside, sertifiseringsordninger (Rainforest Alliance), e-post, Facebook eller brev, og vårt firmanavn er oppført på baksiden av de fleste produktene vi produserer. Kunder og leverandører følger egne rutiner for henvendelser, og vi har klare ansvarsområder internt for å sikre rask og korrekt håndtering av alle innkommende forespørsler.

Vi jobber med tett dialog, åpenhet i hele verdikjeden og tydeliggjør våre forventninger gjennom dialog og vår Code of Conduct. Vi har utarbeidet en sjekkliste som iverksettes ved alvorlig negativ påvirkning. Her er mekanismer listet opp. Sjekklisten er ment som et støtteverktøy hvis alvorlige hendelser avdekkes.
Vi vil kontakte Etisk Handel Norge om vi trenger hjelp med å håndtere denne typen hendelser.

Kontaktinformasjon:

FoodMan AS
Ingvild Wraalsen, Leder for kvalitet og bærekraft
ingvild.wraalsen@foodman.no

Petter Grunnan

Petter Grunnan
2025-04-21 20:34 UTC
6356ee500203ae0bab5c2410

Tor Arne Mellbye

Tor Arne Mellbye
2025-04-21 09:02 UTC
6374e4a06b74d438b4e127ae

Jon Grunnan

Jon Grunnan
2025-04-10 13:53 UTC
6372a96ec2c1dc3903b302a2

Marianne Styrman

Marianne Styrman
2025-04-09 11:34 UTC
610bc6a7ed61ee5165ff72b8